

La setmana

DEL 17 AL 23 DE GENER

ANDORRA
Dimarts 18. Elecció pel Consell General del cap del Govern. S'hi presenten Oscar Ribas i Marc Forné. (Informació, pàgina 10)

PERPINYA
Dilluns 17 l'alcalde de Barcelona, Pasqual Maragall, visita per primera vegada Perpinyà, de forma oficial.

BARCELONA
El dijous 20 obre les seues portes al públic l'Hotel Arts, de la Vila Olímpica

VIC
Dissabte 22. 10 nit. Teatre Atlàntida. Presentació de *Cants d'Abelone* de Rafael Subirachs i Joan Vinyoli. Amb Maria del Mar Bonet.

CIUTADELLA
A l'antiga Església del Roser, selecció antològica de pintures de Joan Vives Lluïl. Es complementa a la Sala de Sa Nostra.

LLEIDA
Dimecres 19. Aula Magna de l'Institut d'Estudis Ilerdencs. Conferència "Les expressions del gòtic". Organitza: Museu Diocesà

PALMA
Dimecres 19. 10 de la nit. Revetlla de Sant Sebastià a tota la ciutat. Torrades i actuacions musicals. (Informació, pàgina 12)

VALÈNCIA
Dijous 20. Manifestació dels afectats per la pantanada de Tous, davant el Palau de Justícia. Hi convoquen Afiva i Apemeda.

CATARROJA
Divendres 20. 8.30 vesprada. Casa de la Cultura. Conferència de presentació de l'organització SOS Racisme, a càrrec de Carles Montalvo.

XÀTIVA
Divendres 21 a les 20.30 h. Casa de Cultura. Inauguració de la mostra d'homenatge a Miguel Hernández (Obres d'Alfaro, Brossa...)

ALACANT
Divendres 21. Campus de la Universitat d'Alacant. Durant tot el dia, eleccions per a escollir el nou rector.

ALCOI
Dijous 20. 20 h. Centre Municipal de Cultura. Inauguració de l'exposició "Etiòpia cristiana". Oberta fins el dia 30 de gener.

ROMA

Dimarts 18. Conferència de la Democràcia Cristiana per a decidir el nou nom del partit (Partit Popular) i l'estretègia electoral.

NOVA YORK

Dilluns 17. Al Jardí Botànic de Brooklyn. Concerts en record a Martin Luther King.

BERLÍN

Del 14 al 23. Setmana Verda. Exposició gastronòmica amb productes de més de cinquanta països. Informació: 22 30380

LONDRES

Del 19 al 23 de gener. Al Bussines Design Centre. Fira Art'94.

VIENA

Del 15 al 23 de gener. Festival de Música Antiga. Música del segle XVI. Informació: 171211211

MADRID

Fins el 15 de febrer. Museu del Prado. "Goya: el caprici i la invenció". Exposició de més de 100 miniatures del pintor.

Megapolèmiques, microdiscursos

Segons Salvador Cardús, els debats polítics que es donen a l'estat espanyol, com el darrer sobre la unitat de l'estat, tan sols serveixen per confondre el ciutadà.

De la polèmica sobre el discurs del rei davant les forces armades amb ocasió de la pasqua militar, el menys important ha acabat sent el mateix discurs. En primer lloc, perquè en el discurs pròpiament no hi havia cap novetat, ni en el fons ni en la forma, tant en relació amb altres discursos com en relació amb allò que és esperable que el rei afirmi davant els militars.

Al contrari, i seguint la línia de retorització habitual de la política, la polèmica es construeix amb el discurs com a pretext, però fonamentada en la necessitat de prendre posicions i marcar distàncies —verbals— en uns moments de canvi de paisatge polític.

Probablement, a més, el desencadenant directe de la polèmica podria haver nascut exclusivament de la lectura de la informació periodística que en van fer alguns mitjans, en la qual precisament es destacava una suposada i gratuïta “crida als nacionalistes” per tal de superar els perills de desunió. Però aquesta crida contra els nacionalistes, en el discurs, no es veu enlloc, i només hi ha una frase —“la diversidad que nos enriquece debe de unirnos en lugar de separarnos...”— que justifiqui tant de soroll. Una sentència amb tan poca substància política, tan sentida, tan tòpica, que més aviat hauria d'haver passat desapercebuda o ser escarnida per buida de contingut.

La reacció del PNB, doncs, és sense cap mena de dubte desproporcionada. En primer lloc, perquè és més una resposta a la sobreinterpretació periodística de les paraules del rei que no pas al discurs estricta. En segon lloc, perquè sembla in-

El rei. Les seves apel·lacions no han agradat tothom.

genu a hores d'ara denunciar el “nacionalisme espanyol” del discurs de qui és, fonamentalment, el símbol d'aquest nacionalisme espanyol, i davant d'un exèrcit que és, constitucionalment, el garant de la unitat nacional. Si el PNB vol afegir-se a l'independentisme, llavors la crítica a les suposades apel·lacions del rei a la unitat d'Espanya no han de venir perquè les faci amb un estil “chusco y del pasado”, sinó simplement perquè té per objectiu polític posar fi a aquesta unitat i a aquest rei.

Però una vegada s'ha llençat una pedra al mig de l'aigua, les ones s'escampen, i per reacció va tocant a tothom de prendre posició no solament sobre el punt on ha entrat la pedra, sinó també sobre l'última onada. I si el PNB sembla que respon no al rei, sinó a la premsa, Duran i Lleida

—que essent a Xile també no més podia respondre a la premsa— s'afegeix a la crítica al nacionalisme espanyol. I des de CDC, tampoc no es respon al rei, sinó a les reaccions a allò que diu que ha dit que deia el rei... I des d'ERC, exactament igual. Fins que Pujol, per a destacar que ell està sempre *au-dessus de la mêlée*, demana no polemitzar amb el rei, que és la manera més intel·ligent de posicionar-se no pas en relació amb les paraules del rei, sinó al marge del debat. Per la seva banda, la premsa, que també es fa ressò d'ella mateixa i s'autoamplifica i s'alimenta a partir de les reaccions que ella mateixa provoca, va fent gros el debat. Aviat, la maldestra i escarransida frase reial acaba sent, per a alguns, una soflama espanyolista, i per a altres, un model de defensa de la diversitat nacional

de l'estat espanyol i gairebé una presa de posició agosarada davant l'estament militar a favor de diversitat i l'autonomisme... Total, una bola de neu.

Per a fer una anàlisi correcta de la polèmica, faria falta una cronologia minut a minut de les reaccions i de l'ordre en què es produïren, que inclogués quins diaris havia llegit cadascú, quins dossiers de premsa, i qui demanava l'opinió de qui. I ni així, com en les baralles entre germans, no acabaria de ser clar qui havia començat l'esbatussa.

I aquest és, des del meu punt de vista, el gran drama de la política d'aquí i d'ara: l'aparició espasmòdica de polèmiques verbals, nascudes, desenvolupades i mortes a les pàgines dels diaris i a les tertúlies radiofòniques. Es podria analitzar la freqüència, la durada i la intensitat de ca-

da "crisi" dialèctica, d'una cronicitat que porta, indefectiblement, o bé a la indiferència de l'espectador o bé a l'addicció a la dosi diària de tertúlia necessària per a mantenir el to vital. Una vegada més, el debat polític ha servit més per fer fum, per crear confusió, en definitiva, per

allunyar-se, del ciutadà, més que no pas per a interessar-lo per la política. Amb una única victòria: la de l'eficàcia simbòlica del rei, tant per als monàrquics com per als qui no ho són.

Pel que fa al discurs reial pròpiament dit, tal dia farà un any, aquella retòrica

de circumstàncies no es mereixia cap mena de consideració que s'hagués d'anomenar política. I si no s'hagués produït enmig de les vacances polítiques generalitzades, ningú no s'hauria inventat un debat tan estèril com aquest.

Salvador Cardús

Un congrés sense 'guerra'

El XXXIII congrés del PSOE no es pot consumir lluitant contra el guerrisme, sinó liquidant-ne les conseqüències. És una opinió de J. J. Pérez Benlloch.

A 60 dies del XXXIII Congrés Federal del PSOE la hipòtesi més generalitzada estableix que, una vegada conclòs, tot continuarà aproximadament igual. Els debats previs i les proposicions, com hem anat veient i llegint, no se centren en la ponència política i la indefugible democratització del seu funcionament intern. La gran qüestió és el paper que reserven a Alfonso Guerra en el futur organigrama. I no dic que això siga un assumpte menor, però resulta excessiu que constitueixca el problema capital, quan, en realitat fa temps que va deixar de ser-ho. Però aquesta caparra guerrista és significativa de la postració ideològica i estratègica en què s'ha submít el partit hegemònic.

Seria paradoxal que el congrés de la proclamada renovació consagrara el continuisme, però sense Guerra, que poques mosques pot espantar ja. A hores d'ara el PSOE bressola tant guerrisme com Felipe González vol o li interessa. Perviu gràcies a la commiseració del líder i aquesta és la prova més evident de la seua desactivació. Només li faltava a l'antic vice-president el puntelló que li acaba d'assestar Jorge Semprún en el seu darrer llibre —súmmum de fatuïtat— titulat *Federico Sánchez se despide de ustedes*. Un prodigi de venjança freda i calculada.

Bé. Considerem-lo enterrat i importa poc que Alfonso Guerra esgote el seu trànsit per la política revalidant la seua

González i Guerra. Ja no se'ls veu tan junts.

condició de número dos del partit. Potser seria honorífic, si fa no fa a títol *post mortem*, i en aquestes condicions és dubtós que accepte. Un exegeta d'Antonio Machado i lector de Gil Albert, com ell s'adorna, ha de saber necessàriament la diferència entre la jubilació digna i la supervivència ridícula. Confiem que l'ambició no li obnubile el discerniment.

D'altres i més greus són els reptes pendents. El mateix abast de la renovació, per exemple. Encara que es maquille amb mitges paraules, és innegable que ha de preveure el relleu de Felipe González com a capçalera del cartell electoral. La seua miracleria ha donat de si tot el que

podia donar i una ració d'os-tracisme és la recepta més aconsellable. El president és el primer interessat a promoure un delfí que assumisca la pròxima confrontació i encaixe el previsible fracàs davant la "clara alternativa" que, en paraules de Felipe, representa José María Aznar. No serà aquesta una qüestió que hauran de debatre els congressistes, però és inevitable que sobrevoles el conclave, perquè aquest és el problema, i no Alfonso Guerra.

Donat per cert que la secretaria general és intocable i significa un aval seguríssim, s'hauria d'emprendre dins del partit l'"impuls democràtic" que predi per a la societat. Ho postula la facció renovadora, decididament majoritària —hi va haver mai onze mil guerristes?— i ho requereixen les circumstàncies polítiques.

És hora d'espolsar-se el stalinisme residual que batega en els seus estatus i arraconar el monolitisme que ha convertit la militància en un ramat de corders instal·lats a la menjadora i acovardits per uns pocs llops. Prolongar el règim de silenci i de llibertat condicionada que regeix en el PSOE és tant com negar-se el futur i atorgar al guerrisme una victòria després de mort.

Deixem de banda l'imprescindible rearmament moral i ètic. En aquest punt coincideixen tots els socialistes i res serà millor assimilat, com una penitència, que la proposta d'un codi deontològic més estricta. Per desgràcia per al col·lectiu, que